

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS KONTROLĖ

VALSTYBINIO AUDITO ATASKAITA DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS KRAŠTO APSAUGOS MINISTERIJOJE ATLIKTO FINANSINIO (TEISĖTUMO) AUDITO REZULTATŲ

2013 m. liepos 15 d. Nr. FA-P-40-4-85
Vilnius

Auditas atliktas, vykdant 2012-07-27 pavedimą Nr. P-40-4

Auditą atliko valstybinių auditorių grupė:
Vida Mockevičienė (grupės vadovė)
Rima Peškaitytė
Paulius Bakaitis

Auditas pradėtas 2012-08-01
Auditas baigtas 2013-07-15

Su valstybinio audito ataskaita galima susipažinti
Valstybės kontrolės interneto puslapyje
adresu www.vkontrole.lt

TURINYS

Ižanga	3
Audito apimtis ir metodai	4
Pastebėjimai, išvados, rekomendacijos	6
1. Pastebėjimai dėl konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ir finansinių ataskaitų rinkinių duomenų	6
1.1. Dėl ministerijos ir jai pavaldžių įstaigų konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio	6
1.2. Dėl ministerijos ir jai pavaldžių įstaigų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio	7
1.2.1. Dėl konsolidavimo proceso	7
1.2.2. Dėl konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio	8
2. Pastebėjimai dėl valstybės turto ir lėšų valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo	8
2.1. Dėl krašto apsaugos sistemos turto	8
2.1.1. Dėl centralizuoto aprūpinimo	8
2.1.2. Dėl turto perdavimo kitiems subjektams	11
2.1.3. Dėl tarnybinių butų ir kito nekilnojamojo turto	12
2.1.4. Dėl panaudos sutarčių	13
2.2. Dėl maitinimo paslaugų	14
2.3. Dėl išankstinių mokėjimų	15
2.4. Dėl priedų darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartis	16
2.5. Dėl bendradarbiavimo su kitomis institucijomis	16
2.6. Dėl viešųjų pirkimų	18
2.7. Dėl viešųjų prekių aukcionų	20
3. Kiti pastebėjimai	20
4. Rekomendacijos	21
Priedai	23

IŽANGA

Audito tikslas – įvertinti valstybės biudžeto asignavimų 2013 metams planavimą teisėtumo požiūriu; audituojamo subjekto 2012 metų konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių duomenis ir pareikšti nepriklausomą nuomonę; valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumą ir pareikšti nepriklausomą nuomonę.

Audituojamas subjektas – Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerija, plėtojanti krašto apsaugos sistemą ir kariuomenės gynybinį pajėgumą, parengianti kariuomenę ir kitas sistemos institucijas krašto gynybai. Adresas: Totorių g. 25/3, 01121 Vilnius; identifikavimo kodas 188602751.

Audituojamu laikotarpiu ministerijai iki 2012 m. gruodžio 12 d. vadovavo krašto apsaugos ministrė Rasa Juknevičienė, nuo 2012 m. gruodžio 13 d. – ministras Juozas Oleka. Finansų ir biudžeto departamentui vadovavo plk. lt. Jūratė Dringelienė, ministerijos vyriausiojo buhalterio funkcijas atliko apskaitą tvarkančios Centralizuotos finansų ir turto tarnybos prie Krašto apsaugos ministerijos direktorė Ona Vitčienė.

Audituojamas laikotarpis – 2012 metai.

Valstybinio audito ataskaitoje pateikiami tik audito metu atlikti ir nustatyti dalykai, o nepriklausoma nuomonė dėl konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių duomenų, valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo ir jų naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams pareiškiami valstybinio audito išvadoje.

AUDITO APIMTIS IR METODAI

Audito metu buvo vertinami Krašto apsaugos ministerijos 2012 metų konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkiniai, kurie sudaryti Krašto apsaugos ministerijos ir vienuolikos jai pavaldžių biudžetinių įstaigų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų pagrindu.

Audito metu vertintą Krašto apsaugos ministerijos 2012 metų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinį sudarė:

- ▶ Finansinės būklės ataskaita pagal 2012 m. gruodžio 31 d. duomenis;
- ▶ Veiklos rezultatų ataskaita pagal 2012 m. gruodžio 31 d. duomenis;
- ▶ Pinigų srautų ataskaita pagal 2012 m. gruodžio 31 d. duomenis;
- ▶ Grynojo turto pokyčių ataskaita pagal 2012 m. gruodžio 31 d. duomenis;
- ▶ 2012 m. finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas.

Krašto apsaugos ministerijos ir jai pavaldžių įstaigų turto ir atitinkamai finansavimo sumų, įsipareigojimų ir grynojo turto likutis, kaip nurodyta finansinės būklės ataskaitoje, 2012 m. pradžioje buvo iš viso 2 395 013,1 tūkst. Lt, pabaigoje – 2 293 885,9 tūkst. Lt.

Audito metu vertintą Krašto apsaugos ministerijos 2012 metų konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinį sudarė:

- ▶ Biudžeto sąmatų vykdymo ataskaitų 2012 m. gruodžio 31 d. aiškinamasis raštas;
- ▶ Biudžetinių įstaigų pajamų įmokų į biudžetą, biudžeto pajamų iš mokesčių dalies ir kitų lėšų, skiriamų programoms finansuoti, 2012 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 1);
- ▶ Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo 2012 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 2);
- ▶ Finansinės nuomos (lizingo) ir pirkimo išsimokėtinai įsipareigojimų 2012 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 3);
- ▶ Mokėtinų ir gautinų sumų 2012 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 4);
- ▶ Nepanaudotų biudžetinių įstaigų pajamų įmokų į valstybės biudžetą, valstybės biudžeto pajamų iš mokesčių dalies ir kitų lėšų, skiriamų programoms finansuoti, 2012 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 5).

2012 metais Krašto apsaugos ministerija ir jai pavaldžios įstaigos vykdė devynias programas:

- ▶ Sausumos pajėgos (kodas 01 01);
- ▶ Karinės oro pajėgos (kodas 01 02);
- ▶ Karinės jūrų pajėgos (kodas 01 03);
- ▶ Logistikos (kodas 01 04);
- ▶ Krašto apsaugos sistemos personalo rengimas (kodas 01 05);
- ▶ Specialiųjų operacijų pajėgos (kodas 01 06);

- ▶ Centralizuotos tarnybos (kodas 02 01);
- ▶ Krašto apsaugos politikos formavimas ir jos įgyvendinimo organizavimas (kodas 02 02);
- ▶ Karinės operacijos (kodas 03 01).

Šioms programoms patvirtinta 870 151 tūkst. Lt asignavimų, iš jų – 780 751 tūkst. Lt išlaidoms (iš jų 345 721 tūkst. Lt darbo užmokesčiui) ir 89 400 tūkst. Lt turtui įsigyti¹. Be to, į 2012 metų asignavimų planą perkeltas 2011 metais nepanaudotas specialiosios programos likutis – 106,7 tūkst. Lt ir, vadovaujantis Lietuvos Respublikos 2012 m. valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo 13 str. 6 d. 1 ir 2 p., perkelta 2011 m. planuota, bet nepanaudota 15 666 tūkst. Lt asignavimų suma sandoriams, sudarytiems su užsienio tiekėjais, taip pat pereinamieji 2011 m. 14 525,9 tūkst. Lt lėšų likučiai, buvę tarptautinių operacijų karinio vieneto, dislokuoto užsienio valstybėje, sąskaitose užsienio kredito įstaigose ar pas atsakingus asmenis (iš viso 30 185,9 tūkst. Lt).

Finansinis (teisėtumo) auditas atliktas pagal Valstybinio audito reikalavimus, Tarptautinius audito standartus ir Tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus.

Auditas atliktas siekiant gauti pakankamą užtikrinimą, kad konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkiniuose nėra reikšmingų iškraipymų ir valstybės lėšos ir turtas valdomas, naudojamas ir disponuojama jais teisėtai. Visiškas užtikrinimas neįmanomas dėl įgimtų vidaus kontrolės apribojimų ir to fakto, kad netikrinome visų (100 proc.) ūkinių operacijų, ūkinių įvykių ir sudarytų sandorių.

Krašto apsaugos ministerijoje ir jai pavaldžiose biudžetinėse įstaigose atlikome suplanuotas audito procedūras, kurių metu įvertinome 2012 metų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių duomenis bei valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumą.

Audito metu, siekiant gauti audito tikslams reikalingų įrodymų, atlikta:

- ▶ išsami rizikos analizė (audito planavimo etape), kuri leido panaudoti rizika ir reikšmingumu pagrįstą audito metodiką, audito darbą sutelkiant didžiausios rizikos srityse;
- ▶ tvarkos aprašų, taisyklių, įsakymų ir kitų dokumentų peržiūra, kuri leido susipažinti su Krašto apsaugos ministerijoje sukurta kontrolės aplinka ir procedūromis;
- ▶ svarbiausių sričių (ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto, trumpalaikio turto, pajamų, darbo užmokesčio ir kitų sąnaudų, išlaidų apskaitos) pagrindinės audito procedūros – ūkinių operacijų ir buhalterinių sąskaitų likučių detalios ir analitinės audito procedūros. Tam buvo atrinkti audito pavyzdžiai, kurie geriausiai reprezentavo visumą.

¹ Lietuvos Respublikos 2012 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas.

Taip pat vertiname, kaip audituojamas subjektas laikėsi įstatymų ir kitų teisės aktų, sutartinių įsipareigojimų. Teisėtumo požiūriu įvertiname valstybės biudžeto asignavimų 2013 metams planavimą. Vertindami, kaip laikomasi teisės aktų ar kitų dokumentų reikalavimų, atsižvelgėme į šių reikalavimų nesilaikymo priežastis ir įvertiname galimus jų nesilaikymo padarinius.

Audito įrodymai gauti taikant skaičiavimo, patikrinimo, paklausimo, analitinės ir kitas audito procedūras.

PASTEBĖJIMAI, IŠVADOS, REKOMENDACIJOS

1. Pastebėjimai dėl konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ir finansinių ataskaitų rinkinių duomenų

1.1. Dėl ministerijos ir jai pavaldžių įstaigų konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio

Krašto apsaugos ministerija ir Lietuvos kariuomenė dalį biudžeto asignavimų suplanavo, panaudojo ir kasines išlaidas apskaitė nesilaikydamos Valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacijos²:

- Krašto apsaugos ministerija 1 465,5 tūkst. Lt įmoką už naujos NATO būstinės statybą ir įrengimą priskyrė kitų paslaugų, o ne dotacijų išlaidų straipsniui, nors pagal Valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikaciją³ kitų paslaugų išlaidų straipsnis apima tik narystės mokesčius tarptautinėms organizacijoms, o visos kitos lėšos, pervedamos tarptautinėms organizacijoms pinigais arba natūra, laikomos dotacijomis.

- Lietuvos kariuomenė 7 217,0 tūkst. Lt, kuriuos išleido pirkdama karinę įrangą (šaudmenis, minas ir kt.), priskyrė kitų prekių, o ne ginklų ir karinės įrangos išlaidų straipsniui, nors šaudmenys ir minos įtraukti į Bendrąjį karinės įrangos sąrašą⁴, parengtą įgyvendinant Lietuvos Respublikos strateginių prekių kontrolės įstatymo 4 straipsnio nuostatas.

Dėl nurodytų priežasčių Krašto apsaugos ministerijos konsoliduotoje Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo 2012 m. gruodžio 31 d. ataskaitoje (forma Nr. 2) kasinių išlaidų dalis (8 682,5 tūkst. Lt iš 893 339,7 tūkst. Lt) neparodo tikslios išlaidų panaudojimo paskirties.

² Patvirtinta Lietuvos Respublikos finansų ministro 2010 m. kovo 26 d. įsakymu Nr. 1K-085.

³ Ten pat.

⁴ Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministro 2009 m. gruodžio 29 d. įsakymu Nr. V-1216 patvirtintas Bendrasis karinės įrangos sąrašas.

Ankstesnių auditų metu buvo nustatyta neatitikimų planuojant asignavimus ir apskaitant išlaidas, tačiau ir 2012 metais ministerija ir Lietuvos kariuomenė dalį biudžeto asignavimų suplanavo, panaudojo ir kasines išlaidas apskaitė nesilaikydamos Valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacijos. Dėl to Krašto apsaugos ministerijos konsoliduotoje Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo 2012 m. gruodžio 31 d. ataskaitoje (forma Nr. 2) kitų prekių kasinės išlaidos nurodytos 7 217,0 tūkst. Lt didesnės, o ginklų ir karinės įrangos – šia suma mažesnės, kitų paslaugų – 1 465,5 tūkst. Lt didesnės, o dotacijų – šia suma mažesnės.

Krašto apsaugos ministerija informavo, kad įmoką už naujos NATO būstinės statybą ir įrengimą priskyrė dotacijų tarptautinėms organizacijoms išlaidų straipsniui bei pakeitė asignavimų šaudmenims ir šoviniams priskyrimą išlaidų klasifikacijos straipsniams, atlikdama 2013 m. programų sąmatų tikslinimus, biudžeto vykdymo ataskaitų ir programų sąmatų formų pakeitimus ir informuodama pavaldžias biudžetines įstaigas apie finansų valdymo politikos pasikeitimą.

1.2. Dėl ministerijos ir jai pavaldžių įstaigų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio

1.2.1. Dėl konsolidavimo proceso

Krašto apsaugos ministerijos ir jai pavaldžių įstaigų 2012 metų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinį sudarančios ataskaitos nurodytos dalyje „Audito apimtis ir metodai“. Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo 24 straipsnio 1 punkte nurodyta, kad, sudarydami finansines ataskaitas, viešojo sektoriaus subjektai turta, finansavimo sumas ir įsipareigojimus turi įvertinti vadovaudamiesi Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartais (toliau – VSAFAS). Remiantis jais, Finansinės būklės ataskaitoje pateikiama informacija turi išsamiai ir teisingai rodyti viešojo sektoriaus subjekto turto, finansavimo sumų, įsipareigojimų ir grynojo turto būklę paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną, o Veiklos rezultatų ataskaitoje pateikiama informacija turi išsamiai ir teisingai rodyti viešojo sektoriaus subjekto veiklos rezultatus, t. y. uždirbtas pajamas ir turėtas sąnaudas per šioje ataskaitoje nurodytą ataskaitinį laikotarpį.

Pagal minėto įstatymo 21 straipsnio 6 punktą, nukrypti nuo VSAFAS galima tik esant aplinkybėms, nepriklausančioms nuo viešojo sektoriaus subjekto valios, suderinus su Lietuvos Respublikos finansų ministerija, finansinių ataskaitų aiškinamajame rašte pateikiant informaciją apie kiekvieną nukrypimą nuo VSAFAS, jų priežastis ir poveikį viešojo sektoriaus subjekto turtui, finansavimo sumoms, įsipareigojimams, pajamoms ir sąnaudoms.

1.2.2. Dėl konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio

Dalis kilnojamųjų kultūros vertybių (muziejinių vertybių) Krašto apsaugos ministerijai pavaldžiose įstaigose – Vytauto Didžiojo karo muziejuje (218 708 vnt., vertė – 218,7 tūkst. Lt) ir Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijoje (toliau – Lietuvos karo akademija) (882 vnt., vertė – 0,9 tūkst. Lt) apskaitoje užregistruotos simboline vieno lito verte, todėl Krašto apsaugos ministerijos 2012 m. konsoliduotosiose finansinėse ataskaitose neatskleidžiama tikroji turto būklė.

Vytauto Didžiojo karo muziejuje ir Lietuvos karo akademijoje dalis vertybių, vadovaujantis 12-ojo VSAFAS „Ilgalaikis materialusis turtas“⁵ 64 punktu, įvertinta simboline vieno lito verte, tačiau jų vertė pagal Lietuvos Respublikos kultūros ministro patvirtintas Muziejinių vertybių (ekspонатų) vertinimo metodines rekomendacijas⁶ iki 2020 m. gruodžio 31 d. turės būti patikslinta, atsižvelgiant į įstaigose sudarytų ekspонатų vertinančių komisijų sprendimus. Muziejinių vertybių (ekspонатų) vertės nustatymo laikotarpis ilgas, todėl konsoliduotosiose finansinėse ataskaitose iki 2020 m. gruodžio 31 d. nuosavybės teise priklausančio turto būklė bus nurodoma netiksliai, nes, patikslinus ekspонатų vertę, nuosavybės teise priklausančio turto vertė gali keistis.

Ministerija, sudarydama 2012 m. konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinį, neatskleidė tikros kilnojamųjų kultūros vertybių (muziejinių vertybių) būklės, nes šis turtas bus įvertintas iki 2020 m. Šiuo metu nurodyta 219,6 tūkst. Lt turto vertė gali keistis, nustačius muziejinių vertybių vertę pagal vertinančių komisijų sprendimus.

Pažymėtina, kad Vytauto Didžiojo karo muziejuje per 2012 m. muziejinių vertybių, įvertintų simboline vieno lito verte, skaičius sumažėjo, nes nuolat dirba jų vertinimo komisija, kurios sprendimais nustatinėjama tikroji vertė. Lietuvos karo akademijoje muziejinių vertybių, įvertintų simboline vieno lito verte, skaičius per 2012 metus ne sumažėjo, bet 208 vienetais padidėjo.

2. Pastebėjimai dėl valstybės turto ir lėšų valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo

2.1. Dėl krašto apsaugos sistemos turto

2.1.1. Dėl centralizuoto aprūpinimo

Ministerijai pavaldžios įstaigos Lietuvos kariuomenė ir Krašto apsaugos ministerijos Bendrųjų reikalų departamentas (toliau – Bendrųjų reikalų departamentas) vykdo funkcijas, kurių nenumato jų veiklą reglamentuojantys teisės aktai. Lietuvos kariuomenė centralizuotai aprūpina

⁵ Patvirtintas finansų ministro 2008-05-08 įsakymu Nr. 1K-174.

⁶ Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2010-08-20 įsakymas Nr. IV-446 „Dėl muziejinių vertybių (ekspонатų) vertinimo metodinių rekomendacijų patvirtinimo“.

ilgalaikiu ir trumpalaikiu materialiuoju turtu kitas krašto apsaugos sistemos įstaigas⁷, nors Lietuvos kariuomenės nuostatuose⁸ ši funkcija nenustatyta. Bendrųjų reikalų departamentas aprūpina ilgalaikiu ir trumpalaikiu materialiuoju turtu kitas Krašto apsaugos ministerijai pavaldžias įstaigas, taip pat atlieka jo priežiūrą, smulkų remontą ir tvarko šio turto apskaitą. Tačiau Bendrųjų reikalų departamento nuostatuose⁹ nustatyta funkcija tvarkyti tik departamento įsigyto, ministerijos ir departamento darbuotojams eksploatuoti išduoto materialiojo turto apskaitą, nurašymą, priežiūrą, atlikti smulkų remontą.

Ministerijai pavaldžios įstaigos – Lietuvos kariuomenė, Ryšių ir informacinių sistemų tarnyba prie Krašto apsaugos ministerijos (toliau – Ryšių ir informacinių sistemų tarnyba) ir Bendrųjų reikalų departamentas – vykdydamos centralizuotą kitų krašto apsaugos sistemos įstaigų aprūpinimą ilgalaikiu ir trumpalaikiu materialiuoju turtu, perdavė turtą krašto apsaugos sistemos įstaigoms – kitiems juridiniams asmenims, netaikydamos nė vieno Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatyme¹⁰ nustatytų turto perdavimo būdų ir perdavimų neįformino teisės aktų nustatyta tvarka¹¹:

- ▶ Lietuvos kariuomenė turtą perdavė neatlygintinai kitoms įstaigoms pagal tiekėjų Lietuvos kariuomenei išrašytas sąskaitas faktūras ar pagal krovinio važtaraščius;
- ▶ Lietuvos kariuomenė vykdė individualųjį krašto apsaugos sistemos įstaigų karių, išskyrus Lietuvos karo akademiją ir Antrąjį operatyvinių tarnybų departamentą, aprūpinimą materialinėmis vertybėmis, kurias išdavė naudoti kitų įstaigų kariams be perdavimą patvirtinančių dokumentų;
- ▶ Ryšių ir informacinių sistemų tarnyba ir Bendrųjų reikalų departamentas turtą perdavė neatlygintinai naudoti kitoms įstaigoms be perdavimą patvirtinančių dokumentų.

Centralizuotai vykdyto įstaigų aprūpinimo pavyzdžiai

Lietuvos kariuomenė 2012 m. perdavė neatlygintinai kitoms Krašto apsaugos ministerijai pavaldžioms įstaigoms pagal sąskaitas faktūras, tiekėjų išrašytas Lietuvos kariuomenei, ar krovinio važtaraščius kaip savo padaliniams, turto:

- Lietuvos karo akademijai – maisto produktų, kuro, degalų, tepalų, aprangos ir ekipuotės, popieriaus ir reprezentacinių prekių už 1 635,8 tūkst. Lt;
- Antrajam operatyvinių tarnybų departamentui – aprangos ir ekipuotės už 144,2 tūkst. Lt;
- Bendrųjų reikalų departamentui – kuro, degalų, tepalų už 250,4 tūkst. Lt;
- Bendrųjų reikalų departamentui, Vytauto Didžiojo karo muziejui, Mobilizacijos departamentui, Infrastruktūros plėtros departamentui, Pilietinės gynybos centrui – kopijavimo popieriaus už 17,4 tūkst. Lt.

⁷ Lietuvos Respublikos krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymas, 1998-05-05 Nr. XIII-723, 3 str.

⁸ Patvirtinti krašto apsaugos ministro 2011 m. rugpjūčio 18 d. įsakymu Nr. V-953.

⁹ Patvirtinti krašto apsaugos ministro 2010-03-04 įsakymu Nr. V-200.

¹⁰ Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymas, 1998-05-12 Nr. VIII-729 (2002-05-23 įstatymo Nr. IX-900 redakcija).

¹¹ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-01-05 nutarimu Nr. 16 (2004-06-15 nutarimo Nr. 751 redakcija) patvirtintas Valstybės turto perduodamo valdyti, naudoti ir disponuoti juo patikėjimo teise tvarkos aprašas; Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002-12-03 nutarimu Nr. 1890 patvirtintas Valstybės turto perdavimo panaudos pagrindais laikinai neatlygintinai valdyti ir naudoti tvarkos aprašas.

Ryšių ir informacinių sistemų tarnyba perdavė neatlygintinam laikinam naudojimui kompiuterinės įrangos (likučiai 2012 m. gruodžio 31 d.):

- Krašto apsaugos ministerijai – 212 vnt.;
- Bendrųjų reikalų departamentui – 56 vnt.;
- Centralizuotai finansų ir turto tarnybai prie Krašto apsaugos ministerijos – 10 vnt.

Krašto apsaugos sistemos įstaigos taip pat neatlygintinai laikinai naudojasi Ryšių ir informacinių sistemų tarnybos patikėjimo teise valdoma ir disponuojama kita biuro įranga, programine įranga ir jos licencijomis. Tarnybos materialiai atsakingi asmenys jiems patikėto ir laikinai neatlygintinai naudoti perduoto kitoms krašto apsaugos sistemos įstaigoms turto apskaitą kiekine išraiška tvarko „Laikinam naudojimui išduotų materialinių priemonių apskaitos knygos“.

Bendrųjų reikalų departamentas perdavė neatlygintinai naudoti ilgalaikio turto – baldų ir kitos biuro įrangos (likučiai 2012 m. gruodžio 31 d.):

- Krašto apsaugos ministerijai – 2 008,7 tūkst. Lt;
- Lietuvos kariuomenei – 493,6 tūkst. Lt;
- Centralizuotai finansų ir turto tarnybai prie Krašto apsaugos ministerijos – 50,1 tūkst. Lt.

Bendrųjų reikalų departamentas perdavė kitoms įstaigoms neatlygintinai naudotis trumpalaikio turto, apskaitomo jo registruose (nebalansinėje apskaitoje), tačiau šio turto apskaitos netvarko pagal įstaigas, taip pat 2012 m. perdavė kanceliarinių prekių, kurių savikainą iš karto nurašė į sąnaudas:

- Krašto apsaugos ministerijai – už 44,3 tūkst. Lt;
- Centralizuotai finansų ir turto tarnybai prie Krašto apsaugos ministerijos – už 5,1 tūkst. Lt;
- Ryšių ir informacinių sistemų tarnybai – už 7,6 tūkst. Lt;
- Lietuvos kariuomenei – už 8,1 tūkst. Lt;
- Krašto apsaugos archyvui prie krašto apsaugos ministerijos – už 2,2 tūkst. Lt.

Krašto apsaugos ministerijai pavaldžios įstaigos – Lietuvos kariuomenė ir Bendrųjų reikalų departamentas – vykdydamos centralizuotą kitų krašto apsaugos sistemos įstaigų aprūpinimą, dėl turto perdavimo kitoms įstaigoms ne pagal teisės aktų reikalavimus pripažino ir finansinėse ataskaitose parodė atsargų sąnaudas, kurias patyrė kitos įstaigos. Taip neužtikrino, kad būtų laikomasi Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo 3 straipsnio 1 dalyje numatyto bendrojo apskaitos principo, kad finansinių ataskaitų rinkiniai tikrai ir teisingai parodytų viešojo sektoriaus subjekto pajamas, sąnaudas ir grynąjį turtą.

Lietuvos kariuomenė 2012 m. Krašto apsaugos ministerijos ir jai pavaldžių įstaigų kariams išdavė aprangą, kurios savikaina – 172,9 tūkst. Lt. Išduotą naudoti aprangą nurašė ir jos savikainą pripažino sąnaudomis.

Bendrųjų reikalų departamentas 2012 m. Krašto apsaugos ministerijai ir jai pavaldžioms įstaigoms perdavė kanceliarinių prekių, kurių savikainą iš karto nurašė į sąnaudas:

- Krašto apsaugos ministerijai – už 44,3 tūkst. Lt;
- Centralizuotai finansų ir turto tarnybai prie Krašto apsaugos ministerijos – už 5,1 tūkst. Lt;
- Ryšių ir informacinių sistemų tarnybai – už 7,6 tūkst. Lt;
- Lietuvos kariuomenei – už 8,1 tūkst. Lt;
- Krašto apsaugos archyvui prie Krašto apsaugos ministerijos – už 2,2 tūkst. Lt.

Krašto apsaugos sistemoje neužtikrinamas teisėtas turto valdymas, naudojimas ir disponavimas juo.

Centralizuoto krašto apsaugos sistemos aprūpinimo srityje Krašto apsaugos ministerijai pavaldžios įstaigos – Lietuvos kariuomenė ir Bendrųjų reikalų departamentas vykdo funkcijas, kurių nenumato jų veiklą reglamentuojantys teisės aktai.

Krašto apsaugos ministerijai pavaldžios įstaigos – Lietuvos kariuomenė, Ryšių ir informacinių sistemų tarnyba ir Bendrųjų reikalų departamentas – perdavė turtą kitoms krašto apsaugos sistemos įstaigoms, netaikydamos nė vieno Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatyme nustatyto turto perdavimo būdo. Taip pat Lietuvos kariuomenė ir Bendrųjų reikalų departamentas neužtikrina, kad jų finansinių ataskaitų rinkiniai tikrai ir teisingai parodytų jų patirtas sąnaudas, pajamas ir grynąjį turtą, kaip numato Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo 3 straipsnio 1 dalis.

2.1.2. Dėl turto perdavimo kitiems subjektams

Krašto apsaugos ministerija ir jai pavaldi įstaiga Lietuvos kariuomenė sudarė sandorius dėl valstybės turto naudojimo tokiais atvejais ir būdais, kurie nenumatyti Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatyme¹²:

- Krašto apsaugos ministerija iš uždarnosios akcinės bendrovės pagal 2011 m. birželio 27 d. sudarytą paslaugų pirkimo–pardavimo sutartį įsigijo aptarnavimo ir maitinimo paslaugas, kurių teikimui pagal patalpų ir įrangos perdavimo–priėmimo aktą perdavė neatlygintinai naudotis patalpas (367,45 kv. m), baldus ir virtuvės įrangą (įsigijimo vertė 398,0 tūkst. Lt). Taigi ministerija nesilaikė Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo 13 straipsnio, nes suteikė teisę neatlygintinai naudoti valstybės turtą subjektui, kuriam jis negali būti perduotas naudoti neatlygintinai, ir neužtikrina šiame įstatyme įtvirtintų efektyvumo ir viešosios teisės principų laikymosi, kurie numato, kad sprendimais, susijusiais su valstybės ir savivaldybių turto valdymu, naudojimu ir disponavimu juo, turi būti siekiama maksimalios naudos visuomenei, o sandoriai dėl valstybės turto turi būti sudaromi tik teisės aktų, reglamentuojančių disponavimą valstybės turtu, nustatytais atvejais ir būdais.

- Lietuvos kariuomenė vienuolikai asociacijų, remiančių ir propaguojančių krašto apsaugą, suteikė 205,8 kv. m ploto patalpas patikėjimo teise valdomame administraciniame pastate, esančiame Pamėnkalnio g. 13, Vilniuje, nors pagal Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo 13 straipsnio nuostatas priimti sprendimą dėl nekilnojamųjų daiktų perdavimo asociacijoms panaudos pagrindais gali tik Lietuvos Respublikos

¹² Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymas, 1998-05-12 Nr. VIII-729 (2002-05-23 įstatymo Nr. IX-900 redakcija).

Vyriausybė. Taigi neužtikrino įstatymo 8¹ straipsnyje įtvirtinto viešosios teisės principo laikymosi, kad sandoriai dėl valstybės turto turi būti sudaromi tik teisės aktų, reglamentuojančių disponavimą valstybės turtu, nustatytais atvejais ir būdais.

Krašto apsaugos ministerija ir Lietuvos kariuomenė nesilaikė Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo, nes ministerija suteikė teisę naudotis patikėjimo teise valdomu, naudojamu ir disponuojamu turtu subjektui, kuriam jis negalėjo būti perduotas naudoti neatlygintinai, o Lietuvos kariuomenė savo patalpomis leido naudotis asociacijoms, nors priimti sprendimą dėl nekilnojamųjų daiktų perdavimo asociacijoms panaudos pagrindais gali tik Lietuvos Respublikos Vyriausybė.

2.1.3. Dėl tarnybinių butų ir kito nekilnojamojo turto

Krašto apsaugos sistemos įstaigos (Bendrųjų reikalų departamentas ir Lietuvos kariuomenė) valdo 394 tarnybinius butus (tarnybines gyvenamąsias patalpas), kurių bendras plotas – 21,2 tūkst. kv. m (iš jų 185 yra nenaudojami), jiems išlaikyti 2012 m. išleista 353,2 tūkst. Lt. Iš 209 apgyvendintų butų 55-iose gyvena asmenys, jau nebedirbantys ir nebetarnaujantys krašto apsaugos sistemoje, ir 29 – dirbantys krašto apsaugos sistemoje, tačiau ne profesinės karo tarnybos kariai, kurie pagal Lietuvos Respublikos krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo 63 straipsnio 7 dalies nuostatas neturi teisės juose gyventi (karys gali naudotis tarnybiniu butu (tarnybine gyvenamąja patalpa) tol, kol jis tarnauja profesinėje karo tarnyboje).

Atlikę nereikalingo ar netinkamo (negalimo) naudoti nekilnojamojo turto valdymo vertinimą, nustatėme, kad Lietuvos kariuomenė valdo daugiau negu 200 įvairios paskirties statinių, kurie yra nereikalingi arba netinkami įstaigų funkcijoms vykdyti ir kuriems išlaikyti 2012 metais išleista daugiau negu 170 tūkst. Lt.

Krašto apsaugos ministerijai pavaldžių įstaigų Bendrųjų reikalų departamento ir Lietuvos kariuomenės kai kuriuose valdomuose tarnybiniuose butuose 2012 m. gyveno ne profesinės karo tarnybos kariai arba asmenys, jau nebedirbantys ir nebetarnaujantys krašto apsaugos sistemoje, todėl buvo nesilaikoma Lietuvos Respublikos krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo 63 straipsnio 7 dalies nuostatos.

Krašto apsaugos ministerijai pavaldžių įstaigų nenaudojamam nekilnojamajam turtui, taip pat ir tarnybiniams butams, išlaikyti 2012 m. išleido daugiau nei 0,5 mln. Lt valstybės biudžeto lėšų. Kadangi nenaudojamo nekilnojamojo turto atsisakymo procesas yra ilgai trunkantis, tokio turto išlaikymui vis dar naudojamos valstybės biudžeto lėšos.

Atkreipiame dėmesį, kad Valstybės kontrolės 2011 m. liepos 14 d. valstybinio audito ataskaitoje Nr. VA-P-40-11-11 „Krašto apsaugos sistemos nekilnojamasis turtas“ Krašto apsaugos ministerijai ir Lietuvos Respublikos Vyriausybei pateiktos rekomendacijos dėl tarnybinių butų ir kito nekilnojamojo turto valdymo ir naudojimo yra iki šiol įgyvendinamos.

Krašto apsaugos ministerija informavo, kad spręsdama neteisėto naudojimosi tarnybiniais butais problemą stengėsi pakeisti egzistuojančią tarnybinių butų administravimo sistemą ir ieškojo racionaliausių valstybės turto panaudojimo būdų, atlikdama analizę, rengdama teisės aktus (ar jų pakeitimus), ieškodama teisėtų turto perdavimo būdų. Todėl 2012 metais buvo atsisakyta inicijuoti nepagrįstai tarnybiniuose butuose gyvenančių asmenų išskeldinimą teisiniu būdu, o pasirinkta šių butų perdavimo kartu su atsisakiusiais išsikelti asmenimis kitoms institucijoms alternatyva. Tokiu būdu 2012 metais valstybės įmonei Turto bankui buvo perduota 13 tarnybinių butų kartu su juose nepagrįstai gyvenančiais asmenimis, o likusius planuojama perduoti 2013 m.

Krašto apsaugos ministerija ir jai pavaldi įstaiga Lietuvos kariuomenė nereikalingo nekilnojamojo turto, kuris yra komerciškai patrauklus, atsisako pagal Valstybės nekilnojamojo turto atnaujinimo sąrašą, perduodama jį VĮ Turto bankui, kad jį pardavus gautas lėšas panaudotų esamam krašto apsaugos sistemos turtui atnaujinti. Tačiau perdavimas vyksta lėtai dėl ilgai trunkančių perdavimo procedūrų. Į Valstybės nekilnojamojo turto atnaujinimo sąrašą 2012 m. gruodžio 31 d. iš viso buvo įrašyta krašto apsaugos sistemos 14 nekilnojamojo turto objektų ir 105 tarnybiniai butai, o nuo 2008 m. iki 2012 m. gruodžio 31 d. perduotas vienas objektas ir 15 tarnybinių butų.

2.1.4. Dėl panaudos sutarčių

Nustatyta atvejų, kad kiti subjektai naudoja Krašto apsaugos ministerijos ir jai pavaldžios įstaigos Vytauto Didžiojo karo muziejaus patikėjimo teise valdomą turtą pagal panaudos sutartis, neapdraudę gauto valstybės turto, nes sudarytose panaudos sutartyse nenumatyta panaudos gavėjo pareiga savo lėšomis apdrausti pagal panaudą gautą turtą, kaip nurodyta Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo 13 straipsnio 3 dalyje.

Sudarytų panaudos sutarčių, kuriose nenumatyta panaudos gavėjo pareiga savo lėšomis apdrausti pagal panaudą gautą turtą, pavyzdžiai

Krašto apsaugos ministerija:

- 2007 m. rugsėjo 25 d. Nr. 2SU-139 su Bendrųjų reikalų departamentu dėl 1.036,43 kv. m ploto patalpų;
- 2007 m. spalio 9 d. su Lietuvos kariuomene dėl 613,7 kv. m ploto patalpų.

Vytauto Didžiojo karo muziejus:

- 2010 m. kovo 18 d. Nr. 05-10S su asociacija Lietuvos Šaulių sąjunga dėl eksponatų;
- 2012 m. sausio 31 d. Nr. 01-1RS su viešąja įstaiga „Hesonos klubas“ (Grūto parkas) dėl eksponatų;
- 2012 m. liepos 12 d. Nr. 12-12S/7-58 su Vytauto Didžiojo universitetu dėl eksponatų;
- 2012 m. birželio 14 d. Nr. 11-12S su Gen. P. Plechavičiaus jaunojo kario mokykla dėl eksponatų;
- 2012 m. birželio 28 d. Nr. 14-12S/18A-146 su Lietuvos Respublikos Prezidento kanceliarija dėl eksponatų.

Kai kurie Vytauto Didžiojo karo muziejaus eksponatai pagal panaudą perduoti simboline vieno lito verte, nes šia verte, o ne tikrąja, jie užregistruoti apskaitoje. Muziejaus eksponatų panaudos sutartyse numatyta panaudos gavėjo pareiga muziejaus eksponatų praradimo ar sunaikinimo atveju sumokėti panaudos davėjui eksponatų vertės dydžio kompensaciją. Panaudos gavėjui neapdraudus gauto valstybės turto, ar panaudos davėjui sudarytose panaudos sutartyse nenurodžius tikrosios turto vertės, įvykus draudiminiams įvykiams, įstaigoms gali būti neatlyginti patirti tikrieji nuostoliai.

Krašto apsaugos ministerija ir jai pavaldi įstaiga Vytauto Didžiojo karo muziejus sudarytose panaudos sutartyse nenumatė panaudos gavėjo pareigos savo lėšomis apdrausti pagal panaudos sutartis gautą turtą, kaip nurodyta Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo 13 straipsnio 3 dalyje, dėl to panaudos gavėjai tokio turto neapdraudė. Be to, muziejus dalį eksponatų pagal panaudos sutartis perdavė naudoti nenustatęs jų tikrosios vertės, todėl, įvykus draudžiamajam įvykiui, gali būti neatlyginti turto tikrąją vertę atitinkantys patirti nuostoliai.

2.2. Dėl maitinimo paslaugų

Pagal Lietuvos Respublikos krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo¹³ 63 straipsnio 12 dalį, profesinės karo tarnybos kariai, išskyrus karius, išsiųstus į mokymo įstaigas ar tarnybos vietą užsienyje, kur jie visiškai išlaikomi, taip pat gynybos atašė biuruose ar kitose institucijose užsienyje ir ne krašto apsaugos sistemos institucijose Lietuvoje tarnaujančius karius, aprūpinami maistu pagal Vyriausybės arba jos įgaliotos institucijos nustatytas fiziologines mitybos normas, arba jiems mokama Vyriausybės nustatyto dydžio maitinimosi išlaidų piniginė kompensacija. Krašto apsaugos sistemai atsisakius šauktinių ir perėjus prie profesinės karo tarnybos, apie 90 proc. karių mokama maitinimosi išlaidų piniginė kompensacija, o likusi dalis – aprūpinama maistu.

Ministerijai pavaldžiose įstaigose – Lietuvos kariuomenėje, Lietuvos karo akademijoje ir Antrajame operatyvinių tarnybų departamente – veikia valgyklos, kuriose aprūpinama maistu ir teikiamos apmokamos maitinimo paslaugos krašto apsaugos sistemoje dirbantiems valstybės tarnautojams, kitiems darbuotojams, svečiams ir kariams, gaunantiems maitinimo išlaidų piniginę kompensaciją.

¹³ Lietuvos Respublikos krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymas, 1998-05-05 Nr. XIII-723.

Lietuvos kariuomenė ir Lietuvos karo akademija, nustatydamos skirto parduoti maisto kainą, į ją įtraukė maisto produktų vertę ir taikė 21 proc. antkainį – 17 proc. skyrė elektros energijos išlaidoms ir 4 proc. – vandentiekio ir kanalizacijos išlaidoms kompensuoti. Antrasis operatyvinių tarnybų departamentas į maisto kainą įtraukė maisto produktų vertę, elektros, vandentiekio ir kanalizacijos, šildymo, kitų prekių ir kitas išlaidas, patirtas teikiant maitinimo paslaugas. Šios įstaigos į parduodamo maisto kainą neįskaitė darbo užmokesčio, socialinio draudimo ir socialinių išmokų išlaidų, be to, Lietuvos kariuomenė ir Lietuvos karo akademija neįskaitė ir kitų prekių bei išlaidų, patirtų teikiant maitinimo paslaugas. Taigi pajamomis nepadengtas su maisto ruošimu susijusias išlaidas apmokėjo iš valstybės biudžeto lėšų. Mūsų skaičiavimais, neįskaitytos į maisto kainą darbo užmokesčio ir socialinio draudimo išlaidos, padarytos teikiant maitinimo paslaugą, Lietuvos kariuomenėje sudarė 5 540,7 tūkst. Lt, Lietuvos karo akademijoje – 201,7 tūkst. Lt ir Antrajame operatyvinių tarnybų departamente prie Krašto apsaugos ministerijos – 203,7 tūkst. Lt.

2012 metais galiojusiame Lietuvos Respublikos krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatyme ir kituose krašto apsaugos sistemos veiklą reglamentuojančiuose teisės aktuose nebuvo numatyta galimybė valstybės biudžeto lėšomis mažinti maisto, parduodamo krašto apsaugos sistemoje dirbantiems valstybės tarnautojams, kitiems darbuotojams, svečiams ir kariams, gaunantiems maitinimo išlaidų piniginę kompensaciją, kainą.

Ministerijai pavaldžios įstaigos valstybės biudžeto lėšomis dotavo (mažino) skirto parduoti maisto kainas, nes, jas nustatydamos, neįskaičiavo visų patirtų išlaidų. Taigi įstaigų vadovai neužtikrino racionalaus ir taupaus valstybės biudžeto lėšų naudojimo, kaip numatyta Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų įstatymo 9 straipsnio 2 dalies 6 punkte.

2.3. Dėl išankstinių mokėjimų

Ministerijai pavaldi įstaiga Lietuvos kariuomenė per NATO aprūpinimo agentūrą (angl. *NATO Support Agency*) įsigyja ginklus ir karinę įrangą. Lietuvos kariuomenė pagal savo iniciatyvą gautą NATO aprūpinimo agentūros išankstinio mokėjimo sąskaitą už planuojamą įsigyti karinę įrangą 2012 m. pabaigoje šiai agentūrai pervedė 1 379,0 tūkst. Lt avansą, kuris nenumatytas sutartyje ir kituose dokumentuose, reglamentuojančiuose atsiskaitymus su NATO aprūpinimo agentūra.

NATO aprūpinimo agentūros ir tiekėjo 2011 m. lapkričio 14 d. sutartyje numatyta, kad sąskaita faktūra pirkėjui (Lietuvos kariuomenei) turi būti pristatyta per 45 dienas po visų paslaugų įvykdymo. Apmokama už suteiktas paslaugas per 30 dienų nuo sąskaitos faktūros gavimo.

Taigi Lietuvos kariuomenė biudžeto asignavimus panaudojo nesilaikydama finansinės drausmės, nes padengė ateinančių metų išlaidas.

Lietuvos kariuomenė nesilaikė Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo 2 straipsnio 3 dalies ir 32 straipsnio, nes 2012 metais 1 379,0 tūkst. Lt biudžeto asignavimų panaudojo ateinančių metų išlaidoms dengti. Dėl šios priežasties suvestinėje Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo 2012 m. gruodžio 31 d. ataskaitoje nurodyta 1 379,0 tūkst. Lt 2013 metams priskirtinų išlaidų.

2.4. Dėl priedų darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartis

Pakeitus Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1993 m. liepos 8 d. nutarimo Nr. 511 „Dėl biudžetinių įstaigų ir organizacijų darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos tobulinimo“ 5.1 punktą, nuo 2012 m. rugpjūčio 1 d. vadovų pavaduotojams, struktūrinių padalinių vadovams ir jų pavaduotojams nebenumatyta personalinis priedas. Tačiau ministerijai pavaldžios įstaigos nuo 2012 m. rugpjūčio 1 d. ir toliau mokėjo darbuotojams personalinius priedus.

Ministerijai pavaldžios įstaigos – Lietuvos karo akademija ir Bendrųjų reikalų departamentas – už laikotarpį nuo 2012 m. rugpjūčio 1 d. iki 2012 m. gruodžio 31 d. dirbantiems pagal darbo sutartis vadovų pavaduotojams, struktūrinių padalinių vadovams ir jų pavaduotojams skyrė ir išmokėjo atitinkamai 56,6 tūkst. Lt ir 50,1 tūkst. Lt, o Vytauto Didžiojo karo muziejus – nuo 2012 m. spalio 15 d. iki 2012 m. gruodžio 31 d. skyrė ir išmokėjo 10,9 tūkst. Lt personalinių priedų. Taigi 117,7 tūkst. Lt personalinių priedų išmokėta neturint teisinio pagrindo.

Krašto apsaugos ministerijai pavaldžios įstaigos, nesilaikydamos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1993 m. liepos 8 d. nutarimo Nr. 511 „Dėl biudžetinių įstaigų ir organizacijų darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos tobulinimo“, skyrė ir išmokėjo pagal darbo sutartis dirbantiems vadovų pavaduotojams, struktūrinių padalinių vadovams ir jų pavaduotojams 117,7 tūkst. Lt personalinių priedų.

2.5. Dėl bendradarbiavimo su kitomis institucijomis

Ministerijai pavaldžios įstaigos vykdė funkcijas, kurios nenumatytos jų veiklą reglamentuojančiuose teisės aktuose. Lietuvos kariuomenė ir Lietuvos karo akademija pagal pasirašytas bendradarbiavimo sutartis su kitomis institucijomis neatlygintinai tobulino kvalifikaciją šių institucijų darbuotojams.

Lietuvos kariuomenė pagal pasirašytas bendradarbiavimo sutartis neatlygintinai tobulino kvalifikaciją Muitinės departamento prie Finansų ministerijos, Vadovybės apsaugos departamento prie Vidaus reikalų ministerijos, Policijos departamento prie Vidaus reikalų ministerijos bei

Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos pareigūnams įvairiuose seminaruose ir kursuose. Nei Lietuvos kariuomenės, nei jos padalinių, vykdžiusių mokymus, nuostatuose nenustatyta funkcija rengti ne krašto apsaugos sistemos įstaigų statutinius pareigūnus, ar tobulinti jų kvalifikaciją.

Lietuvos kariuomenės neatlygintinai vykdytų mokymų pavyzdžiai

Lietuvos kariuomenės Mokymo ir doktrinų valdybos organizuotuose taktiniuose–psichologiniuose mokymuose 2012 m. spalio 2 d. dalyvavo 22 Muitinės departamento pareigūnai;

Lietuvos kariuomenės Dr. Jono Basanavičiaus karo medicinos tarnybos organizuotame seminare tema „Medicininė apsauga nuo cheminių medžiagų“ 2012 m. spalio 19 d. dalyvavo 15 Vilniaus teritorinės muitinės pareigūnų;

Lietuvos kariuomenės Dr. Jono Basanavičiaus karo medicinos tarnybos organizuotame seminare tema „Medicininė apsauga nuo cheminių medžiagų“ 2012 m. spalio 30 d. ir 2012 m. lapkričio 20 d. dalyvavo 12 Vadovybės apsaugos departamento pareigūnų;

Lietuvos kariuomenės Sausumos pajėgų Juozo Lukšos mokymo centras nuo 2012 m. balandžio 30 d. iki gegužės 11 d. surengė mokymo kursus apie užterštumo žvalgybą, kuriuose dalyvavo šeši Vilniaus priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos pareigūnai;

Lietuvos kariuomenės Dr. Jono Basanavičiaus karo medicinos tarnybos atstovas 2012 m. spalio 17 d. ir spalio 18 d. pravedė du vienos dienos trukmės seminarus tema „Medicininė apsauga nuo cheminių medžiagų“, kuriuose dalyvavo 50 Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento pareigūnų;

Lietuvos kariuomenės Sausumos pajėgų Juozo Lukšos mokymo centras 2012 m. birželio 4–15 dienomis (10 dienų) organizavo apsaugos bazinį, žvalgybos, užterštumo šalinimo, užterštumo prognozavimo kursą, kuriame dalyvavo Policijos departamento pareigūnas.

Lietuvos karo akademija pagal Krašto apsaugos ministerijos pasirašytas bendradarbiavimo sutartis neatlygintinai mokė anglų kalbos Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamento ir Specialiųjų tyrimų tarnybos pareigūnus, nors Lietuvos karo akademijos statute¹⁴ nenumatytas uždavinys tobulinti kvalifikaciją ne krašto apsaugos sistemos įstaigų statutiniams pareigūnams.

Lietuvos karo akademijos neatlygintinai vykdytų mokymų pavyzdžiai

Lietuvos karo akademija 2012 metais neatlygintinai mokė anglų kalbos kursuose:

- Bazinio lygio kursuose – du Specialiųjų tyrimų tarnybos pareigūnus;
- Antro lygio kursuose – dešimt Valstybės saugumo departamento pareigūnų;
- Trečio lygio kursuose – dešimt Valstybės saugumo departamento pareigūnų;
- Trečio lygio kartojimo – šeši Valstybės saugumo departamento pareigūnus.

Lietuvos kariuomenės kariai taip pat tobulino kvalifikaciją neatlygintinai minėtų institucijų organizuotuose seminaruose ir kursuose. Lietuvos Respublikos teisės aktai, reglamentuojantys biudžetinius teisinius santykius, nenumato galimybės neatlygintinai keistis paslaugomis tokiu būdu ir naudoti valdomus biudžeto asignavimus kitų asignavimų valdytojų poreikiams tenkinti.

Ministerijai pavaldžios įstaigos Lietuvos kariuomenė ir Lietuvos karo akademija neatlygintinai kėlė statutinių pareigūnų kvalifikaciją, nors tokia funkcija nenumatyta jų veiklą reglamentuojančiuose teisės aktuose. Be to, Lietuvos Respublikos teisės aktai, reglamentuojantys biudžetinius teisinius santykius, nenumato galimybės neatlygintinai

¹⁴ Patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. rugpjūčio 10 d. nutarimu N. 896 (2003-10-23 nutarimo Nr. 1320 redakcija).

keistis paslaugomis tokiu būdu ir naudoti valdomus biudžeto asignavimus kitų asignavimų valdytojų poreikiams tenkinti.

2.6. Dėl viešųjų pirkimų

Krašto apsaugos ministerijai pavaldžios įstaigos – Lietuvos kariuomenė ir Infrastruktūros plėtros departamentas – vykdydamos investicijų projektus, kai kuriais atvejais prekių ir paslaugų pirkimų procedūras atliko nesilaikydamos viešuosius pirkimus reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų:

► Lietuvos kariuomenė, 2012 metais vykdydama investicijų projektą „Transporto priemonių bei specialiosios technikos logistikos pajėgoms įsigijimas“, pirkė iš kitos valstybės kariuomenės naudotas transporto priemones, kurių dalis yra karinė įranga, o kita dalis – nepriskirtina karinei įrangai. Pirkimą atliko remdamasi Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų, atliekamų gynybos ir saugumo srityje, įstatymo 3 straipsnio 1 dalies 9 punkte numatyta išimtimi, pagal kurią šio įstatymo reikalavimai netaikomi perkančiųjų organizacijų atliekamiems pirkimams, kai perkama iš trečiosios valstybės ar valstybės narės valstybės ar savivaldybės valdymo institucijos ir kai tokių pirkimų objektas yra karinės ar įslaptintos įrangos tiekimas. Įsigydamą transporto priemones vykdė mišrų pirkimą, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų, atliekamų gynybos ir saugumo srityje, įstatymo 5 straipsnio 1 dalies nuostata, kad jeigu dėl objektyvių ir pagrįstų priežasčių turi būti sudaroma viena pirkimo sutartis dėl pirkimo objekto, kurio vienai daliai taikomos šio įstatymo, o kitai daliai – Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo nuostatos, tokiam pirkimui taikomos Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų, atliekamų gynybos ir saugumo srityje, įstatymo nuostatos. Pirkimą atlikusi komisija nurodė tokias mišraus pirkimo vykdymo priežastis: prekių transportavimo ir įrangos testavimo organizavimo ekonomiškumas, kitos valstybės finansų ministerijos pritarimo pardavimo kainoms gavimo proceso supaprastinimas, skiriamų lėšų procedūrų organizavimui naudojimo racionalumas ir sąlygos gauti didesnes nuolaidas, perkant visą prekių kiekį pagal vieną sutartį. Mūsų nuomone, vien ekonominė nauda nėra objektyvi ir pagrįsta priežastis, dėl kurios turi būti sudaroma viena sutartis. Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų, atliekamų gynybos ir saugumo srityje, įstatymo 5 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad perkančiosios organizacijos pasirinkimo sudaryti pirkimo sutartį dėl šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodyto mišraus pirkimo objekto priežastis negali būti siekis išvengti šio įstatymo nuostatų taikymo. Audito metu kreipėmės į Viešųjų pirkimų tarnybą, prašydami paaiškinti, kaip perkančioji organizacija (Lietuvos kariuomenė) turėjo taikyti įstatymų nuostatas, atlikdama naudotų transporto priemonių mišraus pirkimo procedūras. Tarnyba atsakė, kad perkančioji organizacija, priėmusi sprendimą pasinaudoti Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų, atliekamų gynybos ir saugumo

srityje, įstatymo 3 straipsnio 1 dalies 9 punkte nustatyta išimtimi, negalėjo vykdyti mišraus pirkimo vadovaudamasi minėto įstatymo 5 straipsnio 1 dalies nuostata. Tarnybos nuomone, vien tik ekonominė nauda nėra objektyvi ir pagrįsta priežastis, dėl kurios turi būti sudaroma viena sutartis, kai būna atliekamas mišrus pirkimas¹⁵.

► Infrastruktūros plėtros departamentas vykdė Telekomunikacijų bokšto projektavimo ir rekonstravimo investicijų projektą. Šio projekto projektavimo ir rekonstravimo darbų viešojo pirkimo komisija, vykdydama viešąjį pirkimą rekonstrukcijos darbams įsigyti, atmetė tiekėjo pasiūlymą, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo 39 straipsnio 2 dalimi, nes jis pasiūlymo galiojimo užtikrinimui pateikė banko išduotą garantiją, kurios forma neatitiko pirkimo sąlygose nurodyto pasiūlymo užtikrinimo formos pavyzdžio ir jame esančių įsipareigojimo sąlygų formuluočių. Pirkimo dokumentuose patvirtintas sutarties projektas numato įsipareigojimus pateikti darbų vykdymo grafiką (jis sudaro sutarties priedą) ir pateikti rangovo civilinės atsakomybės privalomąjį draudimą. Tačiau tiekėjo pateiktoje banko garantijoje nedetalizuoti minėti įsipareigojimai, o numatyta nustatyti laiku atvykti sudaryti sutartį, ją pasirašyti per užsakovo nustatytą laiką ir ją sudaryti pirkimo dokumentuose nurodytomis sąlygomis. Mūsų nuomone, tiekėjo pateiktos banko garantijos turinio esmė atitinka pirkimo sąlygose numatytų įsipareigojimo sąlygų esmę, pasiūlymo galiojimo užtikrinimo tikslas bus pasiektas ir neturėjo būti atmestas tiekėjo pasiūlymas. Taigi, Infrastruktūros plėtros departamento Telekomunikacijų bokšto projektavimo ir rekonstravimo darbų viešojo pirkimo komisija neišnaudojo visų galimybių, kad pasiektų Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo¹⁶ 3 straipsnio 2 dalyje nurodytą pirkimų tikslą – vadovaujantis šio įstatymo reikalavimais sudaryti pirkimo sutartį, leidžiančią įsigyti perkančiajai organizacijai reikalingų prekių, paslaugų ar darbų, racionaliai naudojant tam skirtas lėšas, nes atmetė pirkimų dalyvio, pateikusio 61,7 tūkst. Lt už kitus pigesnį pasiūlymą, kaip neatitinkantį pirkimo sąlygų. Audito metu kreipėmės į Viešųjų pirkimų tarnybą, prašydami paaiškinti, kaip perkančioji organizacija (Infrastruktūros plėtros departamentas) turėjo taikyti Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo nuostatas, atlikdama Telekomunikacijų bokšto rekonstravimo darbų pirkimo procedūras. Tarnybos nuomone, jeigu tiekėjui pateikus neviseškai pirkimo dokumentus atitinkantį pasiūlymo galiojimą užtikrinantį dokumentą pasiūlymo užtikrinimo tikslas bus pasiektas, tada tokį tiekėjo pasiūlymo galiojimą užtikrinantį dokumentą perkančioji organizacija turėtų laikyti tinkamu ir pasiūlymo neatmesti¹⁷.

Lietuvos kariuomenė, priėmusi neteisingą sprendimą pasinaudoti Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų, atliekamų gynybos ir saugumo srityje, įstatymo 3 straipsnio 1 dalies 9

¹⁵ Viešųjų pirkimų tarnybos 2013-06-11 raštas Nr. 4S-2595.

¹⁶ Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas, 1996-08-13 Nr. I-1491 (2006-01-31 įstatymo Nr. X-471 redakcija).

¹⁷ Viešųjų pirkimų tarnybos 2013-06-11 raštas Nr. 4S-2595.

punkte nustatyta išimtimi, vykdė mišrų pirkimą ir taip išvengė minėto įstatymo reikalavimų taikymo.

Infrastruktūros plėtros departamentas, atlikdamas viešuosius pirkimus statybos darbams ir projektavimo paslaugoms įsigyti, nesilaikė Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo nuostatų, nes, vykdydamas Telekomunikacijų bokšto rekonstravimo darbų pirkimą, neišnaudojo visų galimybių projektavimo ir rekonstravimo darbus įsigyti pigiau.

2.7. Dėl viešųjų prekių aukcionų

Visuose Lietuvos kariuomenės 2012 metais vykdytuose ilgalaikio turto pardavimo aukcionuose buvo atvejų, kai aukcionų laimėtojai nepervedė pinigų už įsigytas prekes. Lietuvos kariuomenė, organizuodama pakartotinius aukcionus, nepasinaudojo savo teise, nurodyta Nereikalingo arba netinkamo (negalimo) naudoti valstybės ir savivaldybių turto pardavimo viešuose prekių aukcionuose tvarkos¹⁸ 32 punkte ir nepareikalavo iš nesąžiningo aukciono laimėtojo atlyginti aukciono rengėjui naujo aukciono rengimo išlaidas, taip pat sumokėti kainų skirtumą, jeigu naujame aukcione turtas parduotas už kainą, mažesnę negu ta, kurios nesumokėjo nesąžiningas pirkėjas. Be to, leido nesąžiningiems aukciono laimėtojams dalyvauti naujuose aukcionuose, nors turėjo teisę jiems neleisti dalyvauti.

Ministerijai pavaldi įstaiga Lietuvos kariuomenė, vykdydama viešuosius prekių aukcionus, nesiėmė veiksmų prieš nesąžiningus aukciono laimėtojus, nesumokančius už įsigytą turtą, kurie nurodyti Nereikalingo arba netinkamo (negalimo) naudoti valstybės ir savivaldybių turto pardavimo viešuose prekių aukcionuose tvarkoje.

3. Kiti pastebėjimai

Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministro 2010 m. birželio 30 d. įsakymu Nr. P-838 „Dėl kapitonės išleidimo į atsargą“ su Karo prievolės administravimo tarnybos prie Krašto apsaugos ministerijos Kauno karo prievolės centro teritorinio Kauno skyriaus vedėja Profesinės karo tarnybos sutartis buvo nutraukta dėl karių skaičiaus mažinimo, karė išleista į atsargą.

Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas 2012 m. gruodžio 10 d. sprendimu minėtą įsakymą panaikino, kapitonę grąžino į profesinę karo tarnybą ir jos naudai priteisė iš Krašto apsaugos ministerijos negautą tarnybinį atlyginimą, butpinigius ir maitinimosi išlaidų piniginę

¹⁸ Patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-05-09 nutarimu Nr. 531 „Dėl nereikalingo arba netinkamo (negalimo) naudoti valstybės ir savivaldybių turto pardavimo viešuose prekių aukcionuose tvarkos patvirtinimo“.

kompensaciją už priverstinį pravaikštos laiką, iš viso 55 545,60 Lt, taip pat 400 Lt bylinėjimosi išlaidų.

Vadovaujantis krašto apsaugos ministro 2012 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. P-1279 „Dėl kpt. Jūratės Valiukevičienės išleidimo į atsargą“, karei išmokėtas 55 545,60 Lt negautas tarnybinis atlyginimas, butpinigiai ir maitinimosi išlaidų pinigine kompensacija už priverstinės pravaikštos laiką, 400 Lt bylinėjimosi išlaidų, 10 666,91 Lt pinigine kompensacija už priverstinės pravaikštos laikotarpio nepanaudotas kasmetines atostogas ir 15 647,29 Lt darbdavio valstybinio socialinio draudimo įmokų. Šioms išlaidoms sumokėti panaudota 82 259,8 Lt ne programai „Krašto apsaugos politikos formavimas ir jos įgyvendinimo organizavimas“ vykdyti.

Krašto apsaugos ministerija 82 259,8 Lt valstybės biudžeto lėšų panaudojo neteisėtai atleisto ir teismo sprendimu grąžinto kario tarnybiniam atlyginimui už priverstinės pravaikštos laiką, piniginei kompensacijai už priverstinės pravaikštos laikotarpio nepanaudotas kasmetines atostogas, butpinigiams, maitinimosi išlaidų piniginei kompensacijai ir bylinėjimosi išlaidoms sumokėti.

4. Rekomendacijos

Atsižvelgdami į ataskaitoje nurodytus dalykus ir siekdami, kad Krašto apsaugos ministerija ir jai pavaldžios įstaigos pateiktų teisingas finansines ir kitas ataskaitas ir teisėtai naudotų skirtus asignavimus bei turtą, rekomenduojame:

1. Užtikrinti, kad ministerijai pavaldžios įstaigos, vykdančios centralizuotą krašto apsaugos sistemos įstaigų aprūpinimą ilgalaikiu ir trumpalaikiu materialiuoju turtu, perduotų turtą krašto apsaugos sistemos įstaigoms – kitiems juridiniams asmenims Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatyme nustatytais turto perdavimo būdais ir perdavimus įformintų teisės aktų nustatyta tvarka, o įstaigų faktiškai vykdomos funkcijos, atliekant aprūpinimą, atitiktų jų veiklą reglamentuojančių teisės aktų nuostatas (ataskaitos 2.1.1 skirsnis, 8–11 psl.).

2. Išspręsti klausimą dėl ministerijos aptarnavimo ir maitinimo paslaugai teikti naudojamų patalpų ir įrangos perdavimo kitam subjektui pagal Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo nuostatas (ataskaitos 2.1.2 skirsnis, 11–12 psl.).

3. Įvertinti audito metu nustatytus dalykus dėl krašto apsaugos sistemos bendradarbiavimo su kitomis institucijomis ir priimti sprendimus dėl atsiskaitymų už paslaugas, atliktas pagal bendradarbiavimo sutartis (ataskaitos 2.5 poskyris, 16–18 psl.).

4. Inicijuoti panaudos sutarčių: 2007 m. rugsėjo 25 d. Nr. 2SU-139 su Bendrųjų reikalų departamentu ir 2007 m. spalio 9 d. su Lietuvos kariuomene pakeitimus, nurodant panaudos gavėjo pareigą savo lėšomis apdrausti gaunamą turtą (ataskaitos 2.1.4 poskyris, 13–14 psl.).

Krašto apsaugos ministerija ir jai pavaldžios įstaigos dėl audito metu nustatytų neatitikimų informuotos raštais (žr. 1 priedą), kuriuose pateiktos rekomendacijos ir dėl ataskaitoje nurodytų reikšmingų dalykų. Iki audito pabaigos neįgyvendintas rekomendacijas pateikiame rekomendacijų įgyvendinimo plane (žr. 2 priedą), kuriame jų įgyvendinimo priemonės ir terminus nurodė Krašto apsaugos ministerija ir jai pavaldžios įstaigos.

4-ojo audito departamento direktorius

Rimvidas Aleliūnas

4-ojo audito departamento vyriausioji valstybinė auditorė

Vida Mockevičienė

Valstybinio audito ataskaitos nuorašas pateiktas Lietuvos Respublikos Seimo Audito komitetui.

PRIEDAI

Valstybinio audito ataskaitos
„Dėl Lietuvos Respublikos krašto
apsaugos ministerijoje atlikto
finansinio (teisėtumo)
audito rezultatų“
1 priedas

Raštai Krašto apsaugos ministerijai ir pavaldžioms įstaigoms

Eil. Nr.	Įstaiga	Antraštė	Registracijos data	Dokumento numeris
1.	Vytauto Didžiojo karo muziejus	Dėl audito metu nustatytų dalykų	2013-05-15	S-(40-2767)-1126
2.	Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademija	Dėl audito metu nustatytų dalykų	2013-05-15	S-(40-2767)-1127
3.	Krašto apsaugos ministerijos Bendrųjų reikalų departamentas	Dėl audito metu nustatytų dalykų	2013-05-15	S-(40-2767)-1128
4.	Krašto apsaugos archyvas prie Krašto apsaugos ministerijos	Dėl audito metu nustatytų dalykų	2013-05-29	S-(40-2767)-1254
5.	Antrasis operatyvinių tarnybų departamentas prie Krašto apsaugos ministerijos	Dėl audito metu nustatytų dalykų	2012-05-30	S-(40-2767)-1271
6.	Krašto apsaugos ministerijos Bendrųjų reikalų departamentas	Dėl audito metu nustatytų dalykų	2013-06-17	S-(40-2767)-1374
7.	Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademija	Dėl audito metu nustatytų dalykų	2013-06-17	S-(40-2767)-1376
8.	Ryšių ir informacinių sistemų tarnyba prie Krašto apsaugos ministerijos	Dėl audito metu nustatytų dalykų	2013-06-17	S-(40-2767)-1377
9.	Lietuvos kariuomenė	Dėl audito metu nustatytų dalykų	2013-06-18	S-(40-2767)-1385
10.	Infrastruktūros plėtros departamentas prie Krašto apsaugos ministerijos	Dėl audito metu nustatytų dalykų	2013-06-18	S-(40-2767)-1386

Valstybinio audito ataskaitos
 „Dėl Lietuvos Respublikos krašto
 apsaugos ministerijoje atlikto
 finansinio (teisėtumo)
 audito rezultatų“
 2 priedas

Rekomendacijų įgyvendinimo planas

Eil. Nr.	Rekomendacija	Subjektas, kuriam pateikta rekomendacija	Veiksmas / Priemonės / Komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
1	2	3	4	5
1.	Užtikrinti, kad ministerijai pavaldžios įstaigos, vykdančios centralizuotą krašto apsaugos sistemos įstaigų aprūpinimą ilgalaikiu ir trumpalaikiu materialiuoju turtu, perduotą turtą krašto apsaugos sistemos įstaigoms – kitiems juridiniams asmenims Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatyme nustatytais turto perdavimo būdais ir perdavimus įforminti teisės aktų nustatyta tvarka, o įstaigų faktiškai vykdomos funkcijos, atliekant aprūpinimą, atitiktų jų veiklą reglamentuojančių teisės aktų nuostatas.	Krašto apsaugos ministerija	1. Parengti centralizuotą aprūpinimą atliekančių krašto apsaugos sistemos institucijų nuostatų pakeitimus. 2. Pasinaudojant Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatyme numatyta galimybe turtą įsigyti pagal Ministerijos ar jai pavaldžių įstaigų įgaliojimus, patikslinti Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministro 2007 m. liepos 30 d. įsakymą Nr. V-768 „Dėl Pirkimų organizavimo krašto apsaugos sistemoje tvarkos aprašo ir Krašto apsaugos sistemoje centralizuotai perkamų prekių, paslaugų ir darbų sąrašo patvirtinimo“.	2013-12-31 2014-03-31
2.	Išspręsti klausimą dėl ministerijos aptarnavimo ir maitinimo paslaugai teikti naudojamų patalpų ir įrangos perdavimo kitam subjektui pagal Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo nuostatas.	Krašto apsaugos ministerija	Krašto apsaugos ministerija priemonių rekomendacijai įgyvendinti nepateikė.	
3.	Įvertinti audito metu nustatytus dalykus dėl krašto apsaugos sistemos bendradarbiavimo su kitomis institucijomis ir priimti sprendimus dėl atsiskaitymų už paslaugas, atliktas pagal bendradarbiavimo sutartis.	Krašto apsaugos ministerija	Išanalizuoti ir esant reikalui inicijuoti bei parengti Lietuvos kariuomenės nuostatų, Lietuvos karo akademijos statuto pakeitimus.	2013-12-31
4.	Inicijuoti panaudos sutarčių: 2007 m. rugsėjo 25 d. Nr. 2SU-139 su Bendrųjų reikalų departamentu ir 2007 m. spalio 9 d. su Lietuvos kariuomene pakeitimus, nurodant panaudos gavėjo pareigą savo lėšomis apdrausti gaunamą turtą.	Krašto apsaugos ministerija	Krašto apsaugos ministerija priemonių rekomendacijai įgyvendinti nepateikė.	
5.	Vykdam centralizuotą krašto apsaugos sistemos įstaigų aprūpinimą ilgalaikiu ir trumpalaikiu materialiuoju turtu, perduoti turtą krašto apsaugos sistemos įstaigoms – kitiems	Lietuvos kariuomenė	1. Parengti centralizuotą aprūpinimą atliekančių krašto apsaugos sistemos institucijų nuostatų pakeitimus. 2. Pasinaudojant Lietuvos	2013-12-31 2014-03-31

	juridiniams asmenims Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatyme nustatytais turto perdavimo būdais ir perdavimus įforminti teisės aktų nustatyta tvarka.		Respublikos viešųjų pirkimų įstatyme numatyta galimybė turtą įsigyti pagal Ministerijos ar jai pavaldžių įstaigų įgaliojimus, patikslinti Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministro 2007 m. liepos 30 d. įsakymą Nr. V-768 „Dėl Pirkimų organizavimo krašto apsaugos sistemoje tvarkos aprašo ir Krašto apsaugos sistemoje centralizuotai perkamų prekių, paslaugų ir darbų sąrašo patvirtinimo“.	
6.	Išspręsti klausimą dėl mokymo paslaugų pagal bendradarbiavimo sutartis teikimo kitiems subjektams ir atsiskaitymo už suteiktas paslaugas.	Lietuvos kariuomenė	Lietuvos kariuomenė priemonių rekomendacijai įgyvendinti nepateikė.	
7.	Imtis priemonių, kad patikėjimo teise valdomos administracinės patalpos asociacijoms būtų perduotos laikantis Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo 13 straipsnio nuostatų.	Lietuvos kariuomenė	Lietuvos kariuomenė priemonių rekomendacijai įgyvendinti nepateikė.	
8.	Organizuojant pakartotinius aukcionus, pasinaudoti savo teise, nurodyta Nereikalingo arba netinkamo (negalimo) naudoti valstybės ir savivaldybių turto pardavimo viešuose prekių aukcionuose tvarkos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. gegužės 9 d. nutarimu Nr. 531, 32 punkte ir pareikalauti iš nesąžiningų aukcionų laimėtojų atlyginti aukciono rengėjui naujo aukciono rengimo išlaidas, taip pat sumokėti kainų skirtumą, jeigu naujame aukcione turtas parduotas už kainą, mažesnę negu ta, kurios nesumokėjo nesąžiningas pirkėjas. Be to, neleisti nesąžiningiems aukcionų laimėtojams dalyvauti naujuose aukcionuose.	Lietuvos kariuomenė	Parengti Lietuvos kariuomenės vado įsakymą, kuriame aukcionus vykdančių padalinių vadovai būtų įpareigojami užtikrinti, kad būtų laikomasi Nereikalingo arba netinkamo (negalimo) naudoti valstybės ir savivaldybių turto pardavimo viešuose prekių aukcionuose tvarkos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. gegužės 9 d. nutarimu Nr. 531, 32 punkto nuostatų.	2013-12-31
9.	Numatyti priemones, kad būtų laikomasi Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų, atliekamų gynybos ir saugumo srityje, įstatymo ir Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo nuostatų, kai perkamas turtas iš kitų valstybių vyriausybių.	Lietuvos kariuomenė	Lietuvos karo akademija priemonių rekomendacijos įgyvendinimui nepateikė.	
10.	Išspręsti klausimą dėl mokymo paslaugų teikimo kitiems subjektams ir atsiskaitymo už suteiktas paslaugas.	Lietuvos karo akademija	Lietuvos karo akademija priemonių rekomendacijos įgyvendinimui nepateikė.	
11.	Vykdant centralizuotą krašto apsaugos sistemos įstaigų aprūpinimą ilgalaikiu ir	Ryšių ir informacinių sistemų tarnyba	1. Parengti centralizuotą aprūpinimą atliekančių krašto apsaugos sistemos institucijų	2013-12-31

	trumpalaikiu materialiuoju turtu, perduoti turtą krašto apsaugos sistemos įstaigoms – kitiems juridiniams asmenims, Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatyme nustatytais turto perdavimo būdais ir perdavimus įforminti teisės aktų nustatyta tvarka.		nuostatų pakeitimus. 2. Pasinaudojant Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatyme numatyta galimybe turtą įsigyti pagal Ministerijos ar jai pavaldžių įstaigų įgaliojimus, patikslinti Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministro 2007 m. liepos 30 d. įsakymą Nr. V-768 „Dėl Pirkimų organizavimo krašto apsaugos sistemoje tvarkos aprašo ir Krašto apsaugos sistemoje centralizuotai perkamų prekių, paslaugų ir darbų sąrašo patvirtinimo“.	2014-03-31
12.	Tvarkyti tik departamento įsigyto, ministerijos ir departamento darbuotojams eksploatuoti išduoto materialiojo turto apskaitą, nurašymą, priežiūrą, atlikti smulkų remontą, kaip nustatyta Bendrųjų reikalų departamento nuostatuose.	Krašto apsaugos ministerijos Bendrųjų reikalų departamentas	Inicijuoti Krašto apsaugos ministerijos Bendrųjų reikalų departamento nuostatų 10.2 punkto pakeitimus.	2013-12-31
13.	Vykdančią centralizuotą krašto apsaugos sistemos įstaigų aprūpinimą ilgalaikiu ir trumpalaikiu materialiuoju turtu, perduoti turtą krašto apsaugos sistemos įstaigoms – kitiems juridiniams asmenims, Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatyme nustatytais turto perdavimo būdais ir perdavimus įforminti teisės aktų nustatyta tvarka.	Krašto apsaugos ministerijos Bendrųjų reikalų departamentas	1. Parengti centralizuotą aprūpinimą atliekančių krašto apsaugos sistemos institucijų nuostatų pakeitimus. 2. Pasinaudojant Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatyme numatyta galimybe turtą įsigyti pagal Ministerijos ar jai pavaldžių įstaigų įgaliojimus, patikslinti Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministro 2007 m. liepos 30 d. įsakymą Nr. V-768 „Dėl Pirkimų organizavimo krašto apsaugos sistemoje tvarkos aprašo ir Krašto apsaugos sistemoje centralizuotai perkamų prekių, paslaugų ir darbų sąrašo patvirtinimo“.	2013-12-31 2014-03-31
14.	Pagal panaudą perduotas kilnojamąsias kultūros vertybes (muziejaus eksponatus) įvertinti tikrąją vertę ir inicijuoti sudarytų panaudos sutarčių pakeitimus, nurodant kultūros vertybių (muziejaus eksponatų) tikrąją vertę ir panaudos gavėjo pareigą savo lėšomis apdrausti gaunamą turtą.	Vytauto Didžiojo karo muziejus	Panaudos pagrindais laikinai neatlygintinai valdyti ir naudotis perduotus eksponatus įvertinti tikrąją vertę ir inicijuoti sudarytų panaudos sutarčių pakeitimus, nurodant kultūros vertybių (muziejaus eksponatų) tikrąją vertę ir panaudos gavėjo pareigą savo lėšomis apdrausti gaunamą turtą.	2013-12-31
Atstovas ryšiams, atsakingas už Valstybės kontrolės informavimą apie rekomendacijų įgyvendinimą plane nustatytais terminais: KAM Finansų ir biudžeto departamento Finansų skyriaus vedėja mjr. Viktorija Kavaliauskienė, tel. (8 5) 210 3862				